

عنوان مقاله:

ارزیابی وضعیت زیست پذیری شهری با تاکید بر شاخص های محیط زیستی (مطالعه موردی: کلان شهر تبریز)

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های محیط زیست، دوره 14، شماره 27 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

برهان ویسی ناب - PhD in Geography and Urban Planning, University of Tabriz, Tabriz, Iran

علیرضا رحمانی - Maser's Student in Urban Management, University of Tabriz, Tabriz, Iran

پریسا دلوچی - Master Science of Urban Management, University of Tehran, Tehran, Iran

سهراب امیریان - Assistant Professor, Department of Geography and Urban Planning, Payame Noor University, Tehran, Iran

خلاصه مقاله:

بهبود شرایط زندگی در سکونتگاه های بشری، هدف غایی برنامه ها و پروژه های توسعه شهری است. پیش شرط دستیابی به این مهم، فراهم ساختن شرایط مناسب زندگی است. به همین خاطر، صاحب نظران، متخصصان و مدیران حوزه برنامه ریزی، مفهوم زیست پذیری را به عنوان یکی از مفاهیم نوین در حوزه برنامه ریزی شهری که ارتباط نزدیکی با پایداری شهرها و بهبود کیفیت زندگی ساکنان آن دارد، پذیرفته اند. هدف تحقیق حاضر، ارزیابی زیست پذیری مناطق کلان شهری تبریز بر اساس شاخص های محیط زیستی در ابعاد ذهنی و عینی می باشد. این پژوهش، به لحاظ هدف از نوع کاربردی و از حیث روش تحقیق توصیفی و تحلیلی است. جهت سنجش وضعیت ذهنی زیست پذیری محیط زیستی (شامل ۳ شاخص و ۲۵ گویه) پس از شناسایی شاخص ها، ابتدا پرسشنامه مربوطه طراحی، پس از تعیین نمونه آماری در سطح مناطق ۱۰ گانه تبریز با استفاده از روش کوکران (۴۱۳ نمونه) و تایید روایی و پایایی پرسشنامه داده های مربوط به بعد ذهنی جمع آوری شده، همچنین برای بررسی بعد عینی (شامل ۱۷ گویه) از آخرین سالنامه آماری کلان شهر تبریز (سال ۱۳۹۸) استفاده شده است. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوطه از روش آنتروپی شانون برای وزن دهی شاخص ها و گویه های پژوهش و از روش موریس اصلاحی برای تعیین وضعیت زیست پذیری محیط زیستی مناطق بر اساس ادبیات جهانی در ۵ سطح استفاده شده است؛ در نهایت برای درک فضایی بهتر از وضعیت زیست پذیری محیط زیستی در سطح مناطق نرم افزار GIS برای ترسیم نقشه ها به کارگرفته شده است. یافته های پژوهش بیانگر آن است که به لحاظ بعد ذهنی ۸۰ درصد مناطق در وضعیت بسیار نامناسب و بحرانی قرار دارند و تنها دو منطقه ۲ و ۵ در وضعیت زیست پذیری محیط زیستی مناسب قرار دارند. در بعد عینی هیچ کدام از مناطق در وضعیت زیست پذیری مناسب قرار ندارند و ۱۰ منطقه مورد مطالعه در وضعیت نامطلوب و غیرقابل قبول قرار دارند. در نهایت در بعد ترکیبی (هر دو بعد عینی و ذهنی) منطقه ۲ با کسب نمره موریس ۲۳/۷۱ در وضعیت زیست پذیری محیط زیستی قابل تحمل، منطقه ۵ در وضعیت متوسط و سایر ۸ منطقه کلان شهر تبریز در وضعیت نامناسب و بحرانی قرار دارند. در ادامه پیشنهادها برای بهبود وضعیت زیست پذیری محیط زیستی کلان شهر تبریز ارائه شده است.

کلمات کلیدی:

Environmental livability, Quality of Life, Sustainability, Objective and mental dimensions Tabriz metropolis

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2059090>

